

Netwerk Vroege Psychose: Jaarverslag 2017

<i>Auteur</i>	<i>Dorothe van Slooten</i>
<i>Vastgesteld</i>	<i>15-05-2018</i>

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van het Netwerk Vroege Psychose. Enkele hoogtepunten hiervan zullen worden opgenomen in het jaarverslag 2017 van Kenniscentrum Phrenos.

1 Hoogtepunten van 2017

In 2017 zijn diverse vaste en nieuwe activiteiten ontplooid. Het Netwerk Vroege Psychose (NVP) heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de voltooide Zorgstandaard Psychose en EBRO-module Vroege psychose.

Er is hard gewerkt aan de twee projecten waarvoor het NVP in 2016 subsidie ontving van resp. de Stichting Kwaliteitsgelden Medisch Specialisten (SKMS) en het Netwerk Kwaliteitsontwikkeling (NKO). De ontwikkeling van MoVIT (Model Voor Intercollegiale Teamuitwisseling) is in 2017 bijna geheel afgerond, terwijl RijP (Herziening Adviesnota Rijgeschiktheid bij Psychose) een grote inhoudelijke slag naar het formuleren van een adviesnota heeft gemaakt. De zichtbaarheid van het NVP is in 2017 flink toegenomen. De verschillende bijeenkomsten die door het NVP werden georganiseerd zijn stuk voor stuk goed bezocht en positief beoordeeld. Er heeft samenwerking plaats gevonden met het Kennisconsortium Psychose en de onderzoeksgroep HAMLETT en er is toenadering gezocht met de expertgroep Transitiepsychiatrie van het Kenniscentrum Kinder- & Jeugdpsychiatrie. Het digitaal Platform van het NVP heeft maandelijks het beoogde aantal bezoekers behaald en ook het aantal volgers van het NVP op Twitter groeide flink.

In het hierna volgende jaarverslag zal op deze en andere activiteiten van het NVP nader ingegaan worden.

2 Samenstelling Commissie NVP

Begin 2017 bestond de Commissie NVP uit zeven leden, te weten Wim Veling (voorzitter, psychiater, UMCG), Marcel van der Wal (vicevoorzitter, verpleegkundig specialist, Rivierduinen), Chrissie Koks (GZ-psycholoog, GGz Breburg), Widel van Son (klinisch psycholoog, GGNet), Mirjam Rutgers (Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundige, UMCG), Fred Marquenie (manager ABC, Altrecht) en Daniel Krikke (ervaringsdeskundige, Stichting Ideeefix). Jaap van Weeghel is als adviseur verbonden aan de Commissie. Dorothe van Slooten verzorgt vanuit Kenniscentrum Phrenos de ondersteuning.

Met het oog op de slagkracht van de commissie alsook het naderend vertrek van de voorzitter en vicevoorzitter in 2018, heeft de commissie in 2017 twee nieuwe kandidaten voorgedragen aan de directie van Phrenos. Bij het benaderen van nieuwe commissieleden is enerzijds gekeken naar expertise en beroepsachtergrond, en anderzijds naar regionale spreiding. De nieuwe leden zijn Liesbeth de Lange (psychiater Mentrum, start 01-04-2018) en Nynke Boonstra (verpleegkundig specialist, GGz Friesland, start 01-01-2018). Nynke Boonstra zal in juni 2018 de voorzittersrol van Wim Veling overnemen. Daniel Krikke heeft in goed overleg zijn

commissielidmaatschap neergelegd. Er is ondanks een vacature-advertentie en persoonlijke benadering van potentiële kandidaten geen nieuw ervaringsdeskundig commissielid gevonden.

De Commissieleden hebben een portefeuillevordering opgesteld. Daarbij draagt ieder commissielid verantwoordelijkheid voor de voortgang van zijn of haar portefeuille(s) en doet hierover tijdens de commissievergaderingen verslag. De portefeuillehouders hebben voor dit Jaarverslag 2017 alsook het Jaarplan 2016-2018 informatie aangeleverd.

Het meerjarenplan 2016-2018 vormt de contouren waaraan de Commissie gedurende de komende jaren aan de slag zal gaan.

3 Landelijk draagvlak NVP

Sinds 1 januari 2015 vindt deelname aan het Netwerk plaats door inschrijving. De groei van het aantal leden bedroeg in 2016 ruim 33% (van 184 naar 246 leden). In 2017 heeft een kleine groei van het ledenbestand plaats gevonden. Op 31-12-2017 waren 261 mensen lid van het NVP. Dat is een groei van bijna 10 %.

In samenwerking met het secretariaat van Phrenos is het inschrijfformulier en de wijze van verwerken van de inschrijfgegevens in 2017 aangepast. Er zijn nu gerichte vragen soort team, enz. Deze informatie is verwerkt in een vernieuwd ledenbestand. Ook is er een landkaart gemaakt, waarop goed zichtbaar wordt waar welke teams en expertise vertegenwoordigd is op het gebied van Vroege Psychose (zie afbeelding 1).

In 2017 heeft het NVP haar activiteiten voortgezet om een breed en actief netwerk te zijn. Daartoe heeft de Commissie actief toenadering gezocht tot andere consortia en/of kennisgroepen die aan Vroege Psychose gelieerd zijn. Naast een geslaagde samenwerking met het Kennisconsortium Psychose en het landelijke Onderzoeksteam HAMLETT in het kader van de netwerkconferentie, zijn ook verkennende stappen ondernomen om in gesprek te komen met de expertisegroep Transitiepsychiatrie van het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie.

Tenslotte heeft de Commissie de zichtbaarheid van het NVP in het land verhoogd. Het Netwerk wordt in toenemende mate gevonden door mensen, instellingen en organisaties die een vraag hebben op het gebied van vroege psychose. De Commissie ontvangt steeds meer verzoeken om informatie, contacten met het werkveld en commentaar op documenten, maar ook vragen naar ondersteuning bij afstudeeropdrachten, etc.

4 Platform NVP

Alle leden van het NVP krijgen bij de start van hun lidmaatschap van het NVP een persoonlijke uitnodiging om in te loggen op het Platform NVP.

Er is gewerkt aan mogelijkheden om het gebruik van het digitale Platform van het NVP te vergroten door het Platform beter en ruimer toegankelijk te maken. De meeste pagina's zijn openbaar geworden, exclusief de pagina's documenten leden, documenten commissie en NVP leden. Voor deze pagina's dienen leden zich nog in te loggen.

Na evaluatie van het Platform heeft de commissie NVP besloten geen grote wijzigingen aan te brengen aan de website of een bureau in te schakelen om meer bezoekers te genereren. Daar er een beperkte 'markt' is voor Vroege Psychose, is verstandig realistisch te zijn. Een gemiddeld bezoekersaantal van 450 per maand leek de commissie heel mooi en wellicht zelfs haalbaar. Cijfers

over 2017 wijzen uit dat dit buiten de zomermaanden niet helemaal maar wel bij benadering wordt gerealiseerd. Zie tabel 1 voor het gemiddeld gebruik van de website in 2017.

Tabel 1: Gebruiksoverzicht Platform NVP 2017 (gemiddeld per maand):

Aantal sessies	Aantal gebruikers	Pagina weergaven	Pagina's/ per sessie	Gemiddelde sessieduur	Aantal nieuwe sessies
491	384	1337	2,8	2,32 min.	57

De topmaand van het Platform in 2017 was november met 846 sessies en 670 bezoekers. Tijdens de zomermaanden juni, juli en augustus waren deze aantallen een stuk minder, te weten gemiddeld 331 sessies en 270 bezoekers. Tabel 2 geeft een overzicht van de meest bezochte pagina's in 2017.

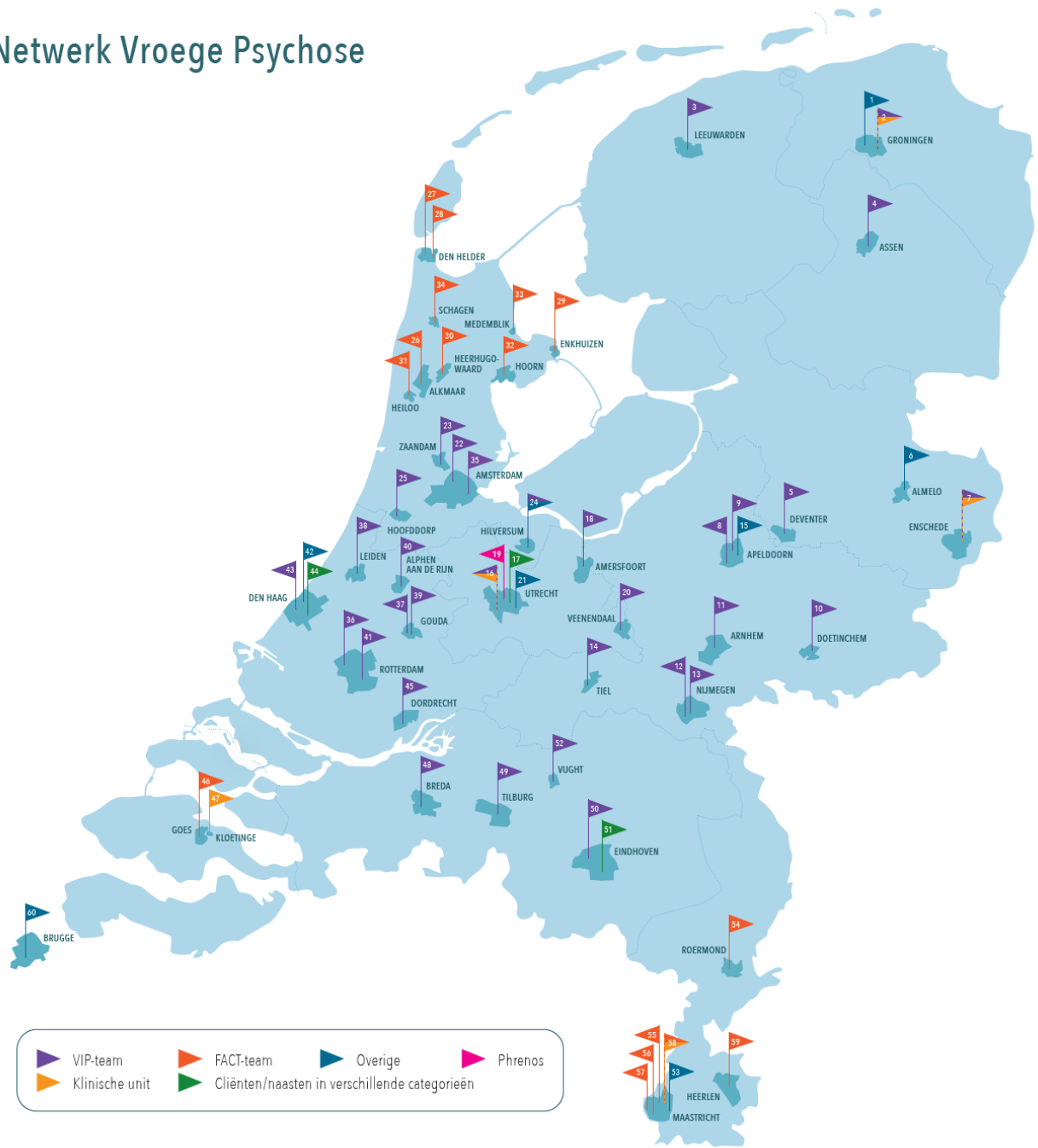
Tabel 2: Overzicht meest bezochte pagina's Platform NVP in 2017

Top 17	Aantal bezoekers	Pagina
1.	1357	Home pagina NVP
2.	543	Algemene pagina Blog
3.	390	Algemene pagina Nieuws
4.	303	Algemene pagina Wetenschappelijke artikelen
5.	296	Algemene pagina Aangesloten teams
6.	285	Blog J. van Os dd. 13-12-2016: UHR is out, Headspace is in!
7.	272	Algemene pagina Commissie NVP
8.	235	Aangesloten teams: pagina vip-team GGNet
9.	212	Blog J. Kloet dd. 11-05-2016: Leren omgaan met psychische kwetsbaarheid
10.	206	Blog J. Kloet dd. 24-01-2017: Zelfonthulling als uitgestrekte hand
11.	205	Algemene pagina Agenda
12.	179	Algemene pagina Cursussen en studiedagen
13.	157	Blog W. Veling dd. 24-05-2017: Hamlett
14.	144	Algemene pagina Documenten leden
15.	140	Blog W. Veling dd. 22-11-2018: Wat is een waan in deze tijd?
16.	132	Algemene pagina Discussieforum
17.	129	Algemene pagina Documenten Commissie NVP

Hoewel het niet eenvoudig blijkt altijd voldoende nieuws of bloggers te vinden, is het ook in 2017 weer gelukt regelmatig nieuwsberichten te plaatsen en een aantal enthousiaste nieuwe bloggers te vinden. Daardoor lukt het wekelijks een blogpost en met grote regelmaat nieuws te plaatsen. Helaas hebben we ook van een aantal populaire bloggers afscheid genomen (Chrissie Koks, Gloria Mukemba en Jeroen Kloet).

Afbeelding 1: Landkaart leden Netwerk Vroege Psychose

Netwerk Vroege Psychose

- GRONINGEN**
 - 1 Rijksuniversiteit Groningen
 - 2 UMCG
- FRIESLAND**
 - 3 GGZ Friesland
- DRENTHE**
 - 4 GGZ Drenthe
- OVERIJSEL**
 - 5 Dimence
 - 6 Dimence Westerdok
 - 7 Mediant

- GELDERLAND**
 - 8 GGNet Apeldoorn
 - 9 GGNet Apeldoorn/Zutphen
 - 10 GGNet Doetinchem en omgeving
 - 11 Pro Persona Arnhem
 - 12 Pro Persona Nijmegen
 - 13 Pro Persona Nijmegen
 - 14 Pro Persona Rivierenland
 - 15 Riwis Zorg & Welzijn
- UTRECHT**
 - 16 Altrecht
 - 17 Anoiksis
 - 18 GGZ Centraal
 - 19 Kenniscentrum Phrenos
 - 20 Pro Persona Veluwe Vallei
 - 21 Trimbos-instituut

- NOORD-HOLLAND**
 - 22 Arkin
 - 23 Dijk en Duin
 - 24 GGZ Centraal
 - 25 GGZ inGeest
 - 26 GGZ NHN Alkmaar
 - 27 GGZ NHN Den Helder-Julianadorp
 - 28 GGZ NHN Den Helder-Texel
 - 29 GGZ NHN Enkhuizen
 - 30 GGZ NHN Heerhugowaard
 - 31 GGZ NHN Heiloo
 - 32 GGZ NHN Hoorn en Kersenboogerd
 - 33 GGZ NHN Medemblik
 - 34 GGZ NHN Schagen
 - 35 HVO-Querido

- ZUID-HOLLAND**
 - 36 Bavo-Europoort (Parnassia)
 - 37 GGZ Rivierduinen Gouda
 - 38 GGZ Rivierduinen Leiden
 - 39 GGZ Rivierduinen Midden Holland
 - 40 GGZ Rivierduinen Rijnstreek
 - 41 Lucertis en Bavo Europoort (Parnassia)
 - 42 Parnassia
 - 43 PPC Haaglanden
 - 44 Ypsilon
 - 45 Yulius
- ZEELAND**
 - 46 Emergis
 - 47 Emergis

- NOORD-BRABANT**
 - 48 GGz Breburg Breda
 - 49 GGz Breburg Tilburg
 - 50 GGZ E
 - 51 GGZ E Naastenvoornaasten
 - 52 Reinier van Arkel Vught
- LIMBURG**
 - 53 Maastricht University
 - 54 MET ggz Roermond
 - 55 Mondriaan Maastricht
 - 56 Mondriaan Maastricht
 - 57 Mondriaan Maastricht
 - 58 Mondriaan Maastricht
 - 59 Zuyderland GGZ
- BELGIË**
 - 60 PZ Onze Lieve Vrouwen

5 Bijeenkomsten

Op 10 februari 2017 werd de jaarlijkse **Masterclass** in Utrecht georganiseerd voor psychiaters, psychologen en verpleegkundig specialisten die werkzaam zijn op het terrein van (onderzoek naar) vroege psychose. Het voorzitterschap van de programmacommissie ligt bij de NVP (Marcel van der Wal). Het thema was dit jaar 'Vroege interventie, hoe breder hoe beter?'. Onder voorzitterschap van prof. dr. Jim van Os en em. prof. dr. Don Linszen werden vragen rondom de focus van vroege interventie verkend. Moet de focus van preventie, detectie en interventie op psychose gelegen blijven, inclusief de daaraan voorafgaande periode (UHR)? Of moet deze focus verbreed worden naar alle ernstige psychische aandoeningen? En moet dit dan voor de leeftijdsgroep van 14-25 jaar of dient dit verbreed te worden naar alle leeftijden? Met andere woorden: Heeft Vroege Interventie Psychose nog bestaansrecht of moeten alle teams Headspace-teams worden?" Sprekers waren Prof. Alison Yung (hoogleraar early intervention psychosis, University of Manchester), Prof. Dr. Therese van Amelsfoort (hoogleraar transitiepsychiatrie Universiteit Maastricht; psychiater Mondriaan) en Prof. Dr. Ralph Kupka (hoogleraar bipolaire stoornissen VU Medisch Centrum; psychiater GGZ inGeest). In het middagprogramma presenteerden enkele promovendi de resultaten van recent onderzoek. Als afsluiting van de dag gaf een panel ervaringsdeskundigen haar mening op het thema van de dag. Er waren ruim 100 deelnemers aanwezig. De masterclass werd goed gewaardeerd. Zowel inhoud ('Heeft men na afloop de actuele wetenschappelijke kennis vergroot op het gebied van de zorgverlening en de organisatiestructuur van de Vroege Psychose-zorg?) als organisatie werd door de 32 respondenten positief beoordeeld (gemiddelde score resp. 4,1 en 4,5 op schaal 1 tot 5). Op de vraag 'Zou u de Masterclass aanbevelen bij collega's?' scoren de respondenten gemiddeld 4,4. Op 5 september 2017 organiseerde het Netwerk Vroege Psychose in samenwerking met het Kennisconsortium Psychose en onderzoeksgroep HAMLETT de elfde jaarlijkse **Netwerkconferentie** onder het motto: 'To continue or not to continue'. Het voorzitterschap van de programmacommissie lag bij Iris Sommer (HAMLETT) en Wim Veling (NVP). De samenwerking was constructief. Aandachtspunten voor een volgende mogelijke samenwerking zijn tijdig starten met de gezamenlijke voorbereiding en meer zichtbaarheid van het NVP (meer actieve rol en functie). Aan de conferentie namen 127 personen deel (excl. organiserend team en sprekers). Onder leiding van dagvoorzitter Iris Sommer gingen toonaangevende sprekers zoals Dr. Lex Wunderink, Prof. Dr. Lieuwe de Haan, Dr. Wim Veling, Dr. Rianne Klaassen, Prof. Dr. Mark van der Gaag en Prof. Dr. Iris Sommer in op 'wel of niet medicatie afbouwen bij Vroege Psychose', 'immunologie' en 'Vroegherkenning'. De dag werd positief door de aanwezigen beoordeeld.

Verder werd in 2017 twee maal een **contactpersonenoverleg** voor de contactpersonen van de aangesloten teams georganiseerd. De thema's die in 2017 besproken werden waren onder meer de projecten MoVIT en RijP, POD, 113-online (suicide hulplijn) en de kracht van kwetsbaarheid. Daarnaast werd stil gestaan bij lopende zaken vanuit de commissie en stelden teams zich tijdens een teampitch voor. De bijeenkomsten kennen een stabiele opkomst met gemiddeld 20 bezoekers en worden als positief, inhoudelijk relevant en inspirerend ervaren. De Commissie heeft in 2017 een meer actief uitnodigingsbeleid ingevoerd, waarbij ieder commissielid persoonlijk teams uitnodigt via een contactpersoon constructie. Een andere mogelijkheid is om breder uit te nodigen en meer aan PR te doen.

6 Richtlijnontwikkeling

Vanuit het NVP heeft Wim Veling, voorzitter van het Netwerk, het voorzitterschap van de werkgroep voor de Zorgstandaard Psychose en de EBRO (Evidence Based Richtlijn Ontwikkeling) module Vroege Psychose uitgevoerd. Ondersteuning van deze werkgroep werd verzorgd door Danielle van Duin, oud-ondersteuner van het NVP. De tekst van de EBRO module is in 2016 afgemaakt, en ook de commentaarronde is afgerond. Autorisatiefase is niet officieel geweest, uiteindelijk heeft het Netwerk Kennisontwikkeling GGZ de module op 26 maart 2018 gepubliceerd.

De Zorgstandaard Psychose is afgemaakt in 2017. Ook hieraan is vanuit het NVP meegewerkt door Wim Veling (voorzitterschap werkgroep). UHR en eerste psychose zijn daarin belangrijke onderdelen. De autorisatiefase is afgerond, de Zorgstandaard is gepubliceerd op 30 november 2017.

7 Herziening Adviesnota Rijgeschiktheid bij Psychose (RijP)

In opdracht van het NVvP heeft de werkgroep Rijgeschiktheid bij Psychose een adviesnota geschreven met behulp van de EBRO-module, waarbij aan de hand van vier onderzoeksvragen searches zijn gedaan aangevuld met kwalitatief onderzoek middels focusgroepen. In december is de landelijke commentaarronde ingegaan, waarbij alle betrokken partnerorganisaties zijn uitgenodigd om feedback te geven op de tekst. Daarnaast is er bij het landelijk Psychosecongres in december een workshop gehouden, die goed is bezocht.

Belangrijk bij het uiteindelijke advies is dat er een breed draagvlak zal zijn onder psychiaters en andere disciplines die het thema rijgeschiktheid met hun cliënten bespreken, om te komen tot een goed onderbouwd advies aan de minister om de bestaande regeling te verruimen. Bij klinische lessen, onderwijs aan bedrijfsartsen, arbeidsdeskundigen en psychiaters blijkt het onderwerp nog onvoldoende bekend te zijn, hetzelfde geldt voor de huidige regeling (REG2000). Het werd bij deze gelegenheden overigens wel duidelijk dat het onderwerp leeft en veel oproept bij alle betrokkenen omdat rijgeschiktheid van directe invloed is op maatschappelijk herstel.

De adviesnota zal in november 2018 klaar zijn en worden aangeboden aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat. Deze zal vervolgens advies vragen aan de Gezondheidsraad of men instemt met de voorgestelde aanpassing van de regeling, waarbij het CBR uiteindelijk zal toetsen in hoeverre het advies in de praktijk haalbaar is.

8 Model Voor Intercollegiale Teamuitwisseling (MoVIT)

In het kader van de implementatie van de zorgstandaarden en EBRO en generieke modules is eind 2016 gestart met de ontwikkeling van het Model voor Intercollegiale Teamuitwisseling (MoVIT). In 2016 is een aanvraag bij het Netwerk Kwaliteitsontwikkeling hiervoor goedgekeurd. Het ontwikkeltraject is op 1 december 2016 van start gegaan en op 31 januari 2018 succesvol afgerond.

Het gaat bij MoVIT niet om een audit, certificatie of test, maar om een 'kijkje in elkaars keuken', wederzijdse inspiratie, reflectie op de eigen zorgpraktijk en verbetering van de kwaliteit van zorgverlening en/of -organisatie. De perspectieven van management, professionals, patiënten en familie, alsook maatschappelijke samenwerkingspartners zijn meegenomen in de ontwikkeling, uitvoering en toetsing van het model. Vertrekpunt is de huidige zorg, einddoel is wat het triade-team als zodanig formuleert tijdens de teamuitwisseling. Met behulp van MoVIT krijgen de aanwezigen

meer inzicht in de actuele stand van zaken, ervaren trots op wat reeds bereikt is en formuleren doelen voor de toekomst op korte en lange termijn.

Na een ruime ontwikkelperiode, waarin naast wetenschappelijke kennis, ook experts op het gebied van teamuitwisseling en leernetwerken zijn geraadpleegd, alsmede twee triadische panelbijeenkomsten, is er tijdens een pilotfase met het ontwikkelde model geëxperimenteerd. Naast een MoVIT-bijeenkomst met twee VIP-teams (UMCG en GGz Drenthe) met als uitgangspunt de EBRO-module Vroege Psychose, heeft er een teamuitwisseling plaats gevonden in het kader van het Actieplatform Herstel voor Iedereen, waarbij eveneens de generieke module Ernstige Psychische Aandoeningen is gebruikt. Ook hieraan nam een VIP-team deel (Parnassia Rotterdam).

Naast een theoretische onderbouwing voor het model voor teamuitwisseling, zijn er een draaiboek voor de teamuitwisseling, een training voor co-facilitatoren, een brochure en een document voor werving en organisatie ontwikkeld. Met het NVP en het Actieplatform Herstel voor Iedereen! is besproken de MoVIT structureel in te zetten als hulpmiddel voor reflectie en inspiratie binnen deze lerende netwerken.

Het aandeel van het NVP was groot in dit project. Naast Dorothé van Slooten (projectleider) hebben Wim Veling (Stuurgroep lid) en Mirjam Rutgers (co-facilitator pilot VIP) een rol gehad. Anois en Ypsilon waren vertegenwoordigd in de Stuurgroep.

9 Kennisverspreiding

In 2017 is voortgegaan op de in 2016 ingezette weg om met behulp van het Platform NVP te werken aan een structurele opzet van het verwerken van de signaleringen van de recente vakliteratuur op het gebied van vroege psychose. Er is een vaste structuur ontstaan om de relevante wetenschappelijk literatuur bij te houden en de voor de bij het NVP aangesloten leden meest relevante informatie door vertaling en samenvatting in korte teksten op het platform te verspreiden. Dit gebeurt in de vorm van korte nieuwsberichten waarin naar de samenvattingen als ook volledige wetenschappelijke artikelen wordt verwezen.

Behalve nieuwsberichten over wetenschappelijke artikelen zijn er ook veel andere nieuwsberichten op de site geplaatst over actuele zaken die Vroege Psychose betreffen of daaraan gelieerd zijn.

Tenslotte is 2017 een aparte pagina op het platform 'cursussen en studiedagen' toegevoegd, zodat de NVP-leden nog beter geïnformeerd worden waar zij scholing kunnen volgen.

10 Inzicht in Vroege Interventie Psychose in Nederland

Begin 2017 zijn de uitkomsten van het deelonderzoek naar VIP van de *Landelijke Monitor Ambulantisering en Hervorming Langdurige GGz 2016* gepubliceerd. Het ging om een enquête naar het subjectieve oordeel van vertegenwoordigers van VIP-teams over de kwaliteit van de geboden zorg en in het bijzonder het oordeel over gewenste verbeteringen. Het onderzoek vond plaats bij in totaal 35 GGZ-organisaties die zijn aangesloten bij het NVP. De 24 responderende instellingen tellen tezamen 51 teams die VIP aanbieden (23 VIP, 13 FACT en 15 overige afdelingen). Respondenten waren te spreken over de diagnostiek en geboden ondersteuning bij symptomatisch en persoonlijk

herstel. Ruimte voor verbetering ziet men met name bij vroeg detectie, maatschappelijke inbedding/samenwerking, IPS en de inzet van ervaringsdeskundigheid.

De commissie NVP zal zich buigen over de vraag waar zij nog activiteiten wil ontwikkelen op deze thema's en op meer inzicht in de toekomst van VIP. Zie hiervoor ook paragraaf 11 in dit jaarverslag (verslaving).

11 Verslaving

Veel VIP teams ervaren moeilijkheden in de behandeling van jongeren met een psychotische kwetsbaarheid en daarnaast verslavingsproblemen. Vanuit de teams komt de vraag of de behandeling en expertise in het eigen VIP team aanwezig moet zijn of juist niet. De commissie heeft naar aanleiding van deze discussie besloten dit thema ter hand te nemen.

In 2017 is een oproep geplaatst op de website van het NVP voor het starten van een werkgroep die zich bezig wil houden met dit onderwerp. Tevens zijn alle contactpersonen aangeschreven om binnen hun team te kijken wie hieraan mee wil werken. Daar kwamen een aantal enthousiaste reacties op. Het is de bedoeling om de werkgroep in 2018 te laten starten. Tevens is in 2017 een drietal studenten SPH bereid gevonden om binnen alle bij het NVP aangesloten teams te inventariseren wat de huidige stand van zaken is met betrekking tot vroege psychose en verslaving. Dit onderzoek zal in 2018 van start gaan, met als doel uiteindelijk verschillende goede zorgpraktijken te beschrijven en een handleiding met handelingsperspectieven in verschillende situaties aan te kunnen aanbieden.

Tenslotte is bij de commissie NVP het verzoek gekomen vanuit de directie van Phrenos om aan te gaan sluiten bij een landelijke commissie die zich in wil zetten voor goede geïntegreerde zorg bij verslaving en psychiatrische problemen. Het Kenniscentrum resultaten scoren en Phrenos kwamen al eerder bijeen over het thema geïntegreerde zorg voor mensen met zowel psychische als verslavingsproblemen. Ondersteuning bij de zorg die zich bevindt op het snijplank van verslavingszorg en (ernstige) psychische aandoeningen. In 2018 zal de werkgroep die zich vanuit het NVP met VIP en verslaving bezighoudt aansluiten bij de landelijke commissie.

Tenslotte: Jaarplan 2016-2018

De commissie van het Netwerk heeft in 2016 een jaarplan opgesteld, waarin de hierboven aangestipte actiepunten terug te vinden waren. Dit jaarplan is een meerjarenplan, dat ook in 2018 de richting zal bepalen. Daarnaast is een verbinding gemaakt met het meerjarenplan van Phrenos, waarin een derde meer herstel de ambitie is. Het Netwerk sluit haar doelstellingen hier op aan, waarbij het uitgangspunt is dat bij mensen met een at risk mental state vroeg te detecteren, zodat een eerste psychotische episode zoveel mogelijk voorkomen kan worden. Daarnaast vroeg interveniëren om de duur van de onbehandelde psychose zo kort mogelijk te houden, zodat de prognose zo gunstig mogelijk is en er geen ernstige psychische aandoening volgt.

